

แบบสรุปองค์ความรู้ (KNOWLEDGE CONCLUDE)

วิทยาลัยรัตภูมิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ประจำปีการศึกษา 2565 (1 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 – 30 มิถุนายน พ.ศ. 2566)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

เป้าหมาย :บุคลากรสายวิชาการ.....

ขอบเขต :เขียนผลงานวิชาการอย่างไร ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ และไม่ลักลอกผลงาน.....

ผู้ดำเนินการเสวนา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปภัทร์ชกรณ์ อารีย์กุล.....

ผู้บันทึกการเสวนา :นางสาวมะลิวัลย์ หนูเซ่ง.....

ผู้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ :

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน
1.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปภัทร์ชกรณ์ อารีย์กุล	คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
2.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศวรรณรัตน์ อภัยพงศ์	คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
3.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤติกร แก้ววงศ์ศรี	คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
4.	นายภูมินทร์ อินทร์แป้น	คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
5.	นางสาวศิรินันท์ นาพอ	คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
6.	นางสาวสิริรักษ์ ชันฒานูร์รักษ์	คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
7.	นายศุภวัฒน์ อินทร์เกิด	คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี

ประเด็นปัญหา :

บุคลากรสายวิชาการ และ นักวิจัยสามารถเข้าใจและเขียนผลงานวิชาการอย่างไร ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ และไม่ลักลอกผลงาน

ความรู้ที่ชัดเจน (EK : Explicit Knowledge) : (เอกสาร, สื่อ, กฎ, ระเบียบ, วิธีการปฏิบัติ, ระบบ, ขั้นตอน)

กระบวนการดำเนินการ

การโจรกรรมทางวิชาการ (**Plagiarism**) คือ การคัดลอกผลงานหรือขโมยความคิดของคนอื่น โดยไม่อ้างอิงให้ถูกต้อง เพื่อให้ดูเหมือนเป็นงานหรือความคิดของตนเอง เป็นการกระทำที่ขาดจริยธรรมทางวิชาการการลักลอกงานวิชาการมีหลายประเภท ต้องแสดงที่มาของงานต้นฉบับ การนำความคิดของบุคคลอื่นมาแสดงโดยลวงเป็นความคิดตนเอง ต้องระบุการรับรู้ความเป็นเจ้าของความคิด อันเป็นทรัพย์สินทางปัญญา การนำงานเก่าของตนเองมาใช้ใหม่ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือส่วนที่เป็นสาระสำคัญโดยไม่มีการพัฒนาหรือมีการปรับปรุงเพียงเล็กน้อย เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นการสร้างสรรค์งานชิ้นใหม่ การนำงานเก่ามาแสดงเป็นส่วนหนึ่งของงานสร้างสรรค์ใหม่ ในความคิดเห็นส่วนตัวการเขียนผลงานทางวิชาการที่ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์มีข้อพิจารณา คือ ต้องคิดค้นและสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง การนำผลงานบุคคลอื่นมาต้องทำการอ้างอิงในตัวเองและทำรายการอ้างอิงท้ายเล่ม และไม่นำงานของบุคคลมามากจนเกินไป

Plagiarism คือ การคัดลอกผลงานทาง หรือขโมยผลงาน/ความคิดของบุคคลอื่นโดยไม่การอ้างอิงที่ถูกต้อง บางคนอาจเรียกว่า “โจรกรรมทางวิชาการ” หรือ “โจรกรรมทางวรรณกรรม” ก็ได้ Plagiarism เป็นส่วนหนึ่งของการโกง และเป็นการกระทำผิดทางวิชาการอย่างร้ายแรงที่สุด โดยการ Copy & Paste (การคัดลอก-แปะ) การนำข้อความจากต้นฉบับมาใช้โดยไม่ใส่เครื่องหมายคำพูดและอ้างอิง เรื่องนี้กำลังเป็นเรื่องใหญ่ที่ทุกคนกล่าวขวัญถึง โดยเฉพาะนักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษาที่ต้องเขียนวิทยานิพนธ์

วิธีการหลีกเลี่ยง ต้องทำดังนี้

1. Citation การเขียนข้อความใดๆ ที่นำมาต้นฉบับต้องอ้างอิงทุกครั้ง
2. Paraphrase เขียนผลงานด้วยภาษาตนเองไม่นำคำของคนอื่นมาใช้ จะช่วยให้สำนวนที่

เขียนเป็นภาษาของเราเองอย่างแท้จริง

3. Summary

ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (TK : Tacit Knowledge) : (ทักษะ, ประสบการณ์, ความคิด, พรสวรรค์)

จากประสบการณ์ทำงานวิจัย โดยระยะหลังเป็นแหล่งทุน บพท และ งานวิจัยด้านชุมชน ที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลและหน่วยงานในพื้นที่ ดังนั้น ข้อมูลต่างๆ ที่นำมาระบุในวิจัย จะต้องมีควมระมัดระวังเป็นอย่างมากเพราะอาจส่งผลกระทบต่อองค์กรและตัวบุคคล ซึ่งผู้วิจัยต้องตระหนักต่อเรื่องนี้อย่างมาก ดังนั้น ข้อมูลที่นำมาเขียนต้องพิจารณาในเบื้องต้นแล้วว่าไม่ส่งผลเสียต่อผู้ให้ข้อมูล หรือกรณีที่ต้องจำเป็นต้องระบุข้อมูลดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และอาจส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล จำเป็นต้องสอบถามว่าผู้ให้ข้อมูลจะอนุญาตให้อ้างอิงข้อมูลได้แค่ไหน จะระบุชื่อบุคคล หน่วยงานและตำแหน่งหรือองค์กรได้หรือไม่ อย่างไร และถ้าข้อมูลนั้นไม่ส่งผลเสียต่อก็คงต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นข้อมูลสัมภาษณ์ เป็นความคิดเห็นส่วนตัว เป็นข้อเสนอแนะ หรือเป็นข้อสรุป ในเรื่องอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ของสถานการณ์หรือบริบทใดให้ชัดเจน

จากการเข้าร่วมการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณนักวิจัย และสิทธิความเป็นเจ้าของนั้นแสดงถึงแนวทางการเขียนที่ถูกต้องในการเขียนผลงานวิชาการของตน ซึ่งควรจะต้องระวังเรื่องของการลักลอบเช่น การนำรูปภาพมาใช้ โดยที่รูปนั้นอาจมีผู้ที่ถ่ายมาแล้ว และหากผู้ทำผลงานวิชาการนำรูปภาพเหล่านั้นมาใช้ อาจจะไม่ถูกต้องเนื่องจากการลักลอบลิขสิทธิ์ ซึ่งหมายรวมถึงสิทธิมนุษยชนด้วย เช่น การถ่ายภาพผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือ ภาพนั้นอาจนำความเสื่อมเสียมาให้ผู้ที่ถูกนำภาพไปใช้เช่นเดียวกัน ผู้ทำผลงานหากต้องการนำรูปภาพมาใช้ส่วนบุคคลก็ควรจะต้องถ่ายเองหรือขอความเห็นชอบเสียก่อน

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. เขียนให้เข้าช้อยกเว้นไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ สามารถนำผลงานบุคคลอื่นมาได้ แต่ต้องนำมาในปริมาณพอสมควรและรู้ถึงการเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ด้วยการอ้างอิง และระบุไว้ในเครื่องหมายัญประกาศ (“.....”) ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 4 ได้ระบุว่า “ลิขสิทธิ์” หมายถึง “สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะทำการใดๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น”

2. กรณีที่นำข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ มาใช้ต้องอยู่ในมาตรา 33 ของ พรบ ลิขสิทธิ์ ที่บัญญัติไว้ว่า “การกล่าว คัดลอก เลียน หรืออ้างอิงงานบางตอนตามสมควร จากงานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้ปฏิบัติตามมาตรา 32 วรรคหนึ่ง” แต่มีได้ระบุปริมาณว่าแค่ไหนตามสมควร หากมีการนำข้อมูลมาใช้ในปริมาณมากต้องขออนุญาตเจ้าของซึ่งเป็นบุคคลหรือสำนักพิมพ์ โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร และทำรายการอ้างอิงท้ายเล่ม

3. งานที่ไม่ถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ ข่าวประจำวัน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของหน่วยงานรัฐ คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย และรายงานของทางราชการ

การเขียนผลงานทางวิชาการที่ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์มีข้อยกเว้น ตามมาตรา 32 สำหรับการกระทำแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 3 ประการคือ

1. ต้องไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์
2. ต้องไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร
3. ต้องเป็นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ต่อไปนี้
 - 1) วิจัยหรือศึกษางาน อันมิใช่การกระทำเพื่อหากำไร
 - 2) ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองและบุคคลอื่น ในครอบครัวหรือญาติสนิท
 - 3) ตีพิมพ์ วิจัย หรือ วิจารณ์ หรือแนะนำผลงานโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ในงานนั้น
 - 4) เสนอรายงานข่าวทางสื่อสารมวลชนโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของ ลิขสิทธิ์ในงานนั้น
 - 5) ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของศาลหรือเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจตามกฎหมาย หรือในการรายงานผลการพิจารณาดังกล่าว
 - 6) ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏ โดยผู้สอน เพื่อประโยชน์ในการสอนของตน อันมิใช่การกระทำเพื่อหากำไร
 - 7) ทำซ้ำ ดัดแปลง หรือตัดทอนหรือทำบทสรุปโดยผู้สอน หรือสถาบันศึกษา เพื่อแจกจ่ายหรือจำหน่ายแก่ผู้เรียนในชั้นเรียนหรือในสถาบันศึกษา ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการกระทำเพื่อหากำไร
 - 8) นำงานนั้นมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการถามและตอบในการสอบ

วิธีการสู่ความสำเร็จ :

1. ต้องสร้างสรรค์ด้วยตนเอง การนำผลงานของบุคคลอื่นมา ต้องมีการอ้างอิง และไม่นามามากจนเกินไป
2. หากถูกกล่าวหาว่าละเมิดลิขสิทธิ์ ควรตรวจสอบว่าละเมิดลิขสิทธิ์จริงหรือไม่ หากเป็นจริงให้เปิดการเจรจาประนีประนอมกับเจ้าของลิขสิทธิ์ เพราะคดีที่ยอมความได้

การลักลอกผลงานทางวิชาการ (Plagiarism) เขียนด้วยตนเองและเขียนด้วยข้อเท็จจริง สิ่งต้องห้ามคือ ภาษาต้องไม่เหมือนต้นฉบับ หากมีการนำความคิดมาต้องทำการอ้างอิง หากไม่สามารถเขียนเองได้ให้ระบุไว้ในเครื่องหมายัญประกาศและทำการอ้างอิง

โปรแกรมตรวจการลักลอกผลงานที่นิยมใช้ในสถาบันอุดมศึกษา คือ โปรแกรมอักษราวิสุทธิ และ Turn it in ส่วนปริมาณการตรวจพบขึ้นอยู่กับสถาบันการศึกษาได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้หรือไม่ การลักลอกผลงานทางวิชาการ มี 4 แบบ

1. การลักลอกคำต่อคำ (Verbatim) และการลักลอกวลี (Apt Phrase) คือ การทำซ้ำงานของบุคคลอื่นโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ หากมีการคัดลอกต้องแสดงไว้ในเครื่องหมายัญประกาศ คัดลอกตามสมควร ไม่เกินปริมาณที่เป็นธรรมและต้องระบุที่มาของงานต้นฉบับ

2. การถอดความ (Paraphrase) หมายถึง การสรุปความ การแปลภาษา และการปะติดปะต่องานของบุคคลอื่นเข้าด้วยกันให้ต่างจากงานต้นฉบับเดิมและต้องแสดงที่มาของงานต้นฉบับ ส่วนงานแปล ทำได้บางตอนตามสมควร และควรได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อนหากจำเป็นต้องแปลเป็นปริมาณมาก

3. การนำความคิดของผู้อื่นมาแสดง (Idea Plagiarism) โดยลงเป็นความคิดของตนเอง ต้องระบุการรับรู้ความเป็นเจ้าของความคิดซึ่งเป็นทรัพย์สินทางปัญญาตามสมควร

4. การนำงานเก่าของตนเองมาใช้ใหม่ (Self Plagiarism) การนำผลงานเก่าของตนเองมาทั้งหมด หรือส่วนใหญ่ หรือส่วนที่เป็นสาระสำคัญ โดยไม่มีการพัฒนาหรือมีการปรับปรุงเพียงเล็กน้อย เพื่อแสดงลงว่าเป็นการสร้างสรรค์งานชิ้นใหม่ แต่ถ้างานเก่าของตนเองมาแสดงเป็นส่วนหนึ่งของงานที่สร้างสรรค์ชิ้นใหม่สามารถทำได้ โดยจะต้องมีการสร้างสรรค์งานส่วนใหญ่ หรือส่วนที่เป็นสาระสำคัญชิ้นใหม่ และต้องระบุแสดงถึงที่มาของงานเดิมที่รวมอยู่ในงานสร้างสรรค์ใหม่ เช่นบทความที่ตีพิมพ์ไปแล้วตีพิมพ์ซ้ำได้ ต้องระบุให้ชัดเจนในหมายเหตุว่า “บทความนี้เป็นการตีพิมพ์ซ้ำครั้งแรกได้พิมพ์ในวารสารใด” เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทำให้ผู้อ่านหลงเข้าใจผิดว่าเป็นงานชุดใหม่ โดยเฉพาะผลงานที่ตีพิมพ์ในต่างประเทศต้องขออนุญาตจากเจ้าของวารสาร

(.....นางสาวมะลิวัลย์ หนูแข่ง.....)

ผู้บันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ CoP

..... 30 / มิย. / 2566